

2. cvičení - Metody důkazů

1. *Dokažte:* Pro všechna $x, y \in \mathbf{R}$ platí : a) $|x+y| \leq |x|+|y|$, b) $||x|-|y|| \leq |x-y|$.

2. *Dokažte, že $\sqrt{2} + \sqrt{3}$ je iracionální.*

Operace s množinami

3. Nechť f je zobrazení z X do Y a $A, B \subset Y$. Dokažte, že

$$f^{-1}(A \cup B) = f^{-1}(A) \cup f^{-1}(B) \text{ a } f^{-1}(A \setminus B) = f^{-1}(A) \setminus f^{-1}(B).$$

4. Mějme 3 množiny A, B a X . Dokažte

$$X \setminus (A \cap B) = (X \setminus A) \cup (X \setminus B) \text{ a } X \setminus (A \cup B) = (X \setminus A) \cap (X \setminus B).$$

5. Nechť f je zobrazení z X do Y a $A, B \subset X$. Rozhodněte, zda platí

$$f(A \cup B) = f(A) \cup f(B), \quad f(A \cap B) = f(A) \cap f(B) \text{ a } f(A \setminus B) = f(A) \setminus f(B).$$

7. *Dokažte binomickou větu, tj. dokažte, že pro každé $n \in \mathbf{N}$ a pro každá $a, b \in \mathbf{R}$ platí*

$$(a+b)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a^{n-k} b^k.$$

Matematická indukce, využijte se vztahu $\binom{n}{k-1} + \binom{n}{k} = \binom{n+1}{k}$.

8. *Pro libovolné $n \in \mathbf{N}$ a $x \in \mathbf{R}$ sečtěte výraz $\sin x + \sin 2x + \dots + \sin nx$.*

Lze použít Moivreovu větu a vzorec pro součet geometrické řady. Dostaneme 0 pro $x = 2k\pi$, $k \in \mathbf{Z}$, pro ostatní x máme výsledek

$$\frac{\cos \frac{x}{2} - \cos \left(n + \frac{1}{2}\right) x}{2 \sin \left(\frac{x}{2}\right)}.$$

Lze to dokázat i indukcí.

A něco trochu netriviálního na závěr

9*. Dokažte, že pro všechna $x_1, x_2, \dots, x_n \geq 0$ platí

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \geq \sqrt[n]{x_1 x_2 \dots x_n}.$$

Návody: 1. Dokazujte matematickou indukcí 1. krok pro $n = 1$. 2. krok z tvrzení pro n plyne tvrzení pro $2n$. 3. krok z tvrzení pro n plyne tvrzení pro $n - 1$. Hint - zkuste volit $x_n = \sqrt[n-1]{x_1 \dots x_{n-1}}$.